

تعیین میزان فراوانی آپلازی سینوس فرونتال در مشهد، شمال شرقی ایران

دکتر مسعود پزشکی راد^۱، دکتر یاسمین داودی^۲،* دکتر مهدی بخشایی^۳، دکتر سید سعید نبوی^۴

^۱استادیار گروه رادیولوژی، ^۲استادیار گروه گوش، گلو و بینی، ^۳دستیار تخصصی گوش، گلو و بینی -

دانشگاه علوم پزشکی مشهد

خلاصه

مقدمه: شیوع متفاوتی از آپلازی سینوس فرونتال بسته به منطقه‌ی جغرافیایی و خصوصیات نژادی گزارش شده است. به دلیل اختلاف شکل و اندازه‌ی سینوس‌های فرونتال در بین جمعیت‌های مختلف، این مطالعه به بررسی میزان فراوانی عدم تشکیل سینوس فرونتال در بین جمعیت افراد بالغ در شمال شرق ایران پرداخته است.

روش کار: این مطالعه به صورت گذشته‌نگر و با بررسی سی‌تی‌اسکن‌های اگزیرال و کرونال سینوس انجام شده در ۵۸۸ بیمار که به بخش سی‌تی‌اسکن بیمارستان امام رضا (ع) مشهد مراجعه کرده بودند و هیچ‌گونه پاتولوژی دیگر سینوس در آن‌ها یافت نشده بود، انجام پذیرفت.

نتایج: متوسط سن بیماران مورد بررسی $19/44 \pm 44/39$ سال بود. آپلازی سینوس فرونتال به صورت یک‌طرفه در ۳۶ بیمار و آپلازی دو طرفه در ۵۱ بیمار مشاهده شد. در ۶۸/۲۴٪ افراد مورد مطالعه، سینوس غالب در سمت چپ بود.

نتیجه‌گیری: شیوع پایین‌تر آپلازی در این منطقه‌ی جغرافیایی و نژادی خاص نسبت به مناطق با عرض جغرافیایی بالاتر و نژادهای متفاوت بیش از پیش دال بر تاثیر عوامل ژنتیکی و عوامل جغرافیایی در تکامل سینوس فرونتال می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: آپلازی، سینوس فرونتال، سی‌تی‌اسکن، فراوانی

مقدمه

درجات متفاوتی از هیپوپلازی سینوس‌های فرونتال معمول بوده و آپلازی دو طرفه در ۴٪ جمعیت اتفاق می‌افتد. هیپوپلازی یک یا دو طرفه معمولاً در بیماران تالاسمی یا موکویسیدوز دیده می‌شود. هم‌چنین سه عامل سیستمیک شامل وضعیت و شکل کرانیوفاسیال، قطر استخوان فرونتال و میزان هورمون رشد بر شکل‌گیری سینوس فرونتال موثرند (۳). اهمیت بالینی این مسئله وقتی محرز می‌شود که پزشک در رادیوگرافی ساده، سینوس هیپوپلاستیک یا آپلاستیک یک‌طرفه را با سینوسی کاملاً هوادار که کدرورت ناشی از سینوزیت پیدا کرده اشتباه گرفته و تحت درمان دارویی قرار دهد. به علت وجود کنتراست ذاتی بین هوا و استخوان، سی‌تی‌اسکن یک روش کاملاً دقیق و مناسب برای بررسی

سینوس‌های فرونتال حفرات هوادار در استخوان پیشانی می‌باشند که در زیر قوس ابرو قرار گرفته‌اند. سینوس در هر طرف از طریق بخش انفاندیولوم استخوان اتموید یا مجرای فرونتونازال به مناتوس میانی بینی همان سمت راه می‌یابد (۱). تکامل سینوس‌های فرونتال در افراد مختلف بسیار متفاوت است. در اکثر افراد معمولاً سینوس‌های فرونتال در حدود سن ۸ تا ۱۰ سالگی به بالاتر از لبه‌ی فوقانی اریث گسترش می‌یابند (۲).

*مؤلف مسئول: ایران، مشهد، بیمارستان قائم (عج)، مرکز تحقیقات گوش، گلو و بینی و جراحی سرو گردن و علوم وابسته

mehbakhsh@yahoo.com

تلفن تماس: ۰۵۱۱-۸۴۱۳۴۹۲

تاریخ تایید: ۸۷/۱۲/۱۰

تاریخ وصول: ۸۷/۲/۵